

Målnummer:	Ö2469-91	Avdelning:	
Domsnummer:	SÖ311-92		
Avgörandedatum:	1992-06-24		
Rubrik:	Beslut om utmätning har överklagats av tredje man, som i besvärsmålet åberopar muntlig bevisning. Vid ställningstagande till frågan om muntlig förhandling har beaktats den praxis i fråga om parts rätt till sådan förhandling som utbildats vid den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Fråga huruvida behovet av muntlig förhandling bör tillgodoses genom förhör i besvärsmålet eller genom föreläggande för tredje mannen att väcka talan i saken. (I-III).		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 4 kap. 18 § första st. utsökningsbalken (1981:774)• 4 kap. 19 § första st. utsökningsbalken (1981:774)• 4 kap. 20 § utsökningsbalken (1981:774)• 18 kap. 1 § utsökningsbalken (1981:774)• 52 kap. 10 § första st. rättegångsbalken (1942:740)• 56 kap. 12 § rättegångsbalken (1942:740)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• NJA 1983 s. 410 I-II• NJA 1991 s. 188		

REFERAT

(Jfr 1983 s 410 I och II samt 1991 s 188)I

För uttagande av statens samt Hilti Svenska AB:s m fl:s fordringar å I.K. utmätte kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län d 19 april 1991 - förutom ett golvur och ett schackbord - en TV-apparat, en skivspelare, två byråer, en gungstol och en skinnfåtölj m m.

M-B.K. anförde besvär i HovR:n för Västra Sverige och yrkade att utmätningen skulle upphävas utom såvitt den avsåg golvur och schackbord. Hon gjorde gällande att egendomen tillhörde henne. Till stöd för sin talan åberopade hon räkning och kontoutdrag. Hon begärde vidare förhör under sanningsförsäkran med sig själv och vittnesförhör.

HovR:n (hovrättsråden Helin, Rosendahl och Nyström, referent) anförde i beslut d 29 okt 1991: HovR:n finner inte skäl att hålla muntligt förhör.

M-B.K. har inte styrkt att hon äger egendomen. Hennes talan kan därför inte bifallas. Det finns inte heller skäl att meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB.

HovR:n lämnar besvären utan bifall.

M-B.K. (ombud advokaten O.P.) anförde besvär och yrkade att HD med undanröjande av HovR:ns beslut måtte återförvisa målet till HovR:n för ny handläggning.

Sparbanken Första AB förklarade sig inte ha något att erinra mot en återförvisning av målet. Riksskatteverket och flera andra motparter bestred bifall till besvären.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, RevSekt Dufwa, hemställde i betänkande om följande beslut: Skäl. M-B.K. begärde i HovR:n förhör under sanningsförsäkran med sig själv och vittnesförhör med vissa angivna personer. Hon har i HD hävdad, att HovR:ns underlåtenhet att bifalla denna begäran var ett grovt rättegångsfel eller i vart fall ett grovt förbiseende eller grovt misstag och kan antas ha inverkat på målets utgång.

Av reglerna i 52 kap RB följer att förfarandet i besvärsmål i princip är skriftligt. Enligt 52 kap 10 § 1 st får dock förordnas om förhör, om det är nödvändigt för utredningen i målet att en part eller någon annan hörs muntligen. I förarbetena sägs att sådan förhandling kan vara påkallad särskilt då bevisning måste upptas (NJA II 1943 s 682).

Om avvisande av bevis stadgas i 35 kap 7 § RB. Bevis skall ej tillåtas, om rätten finner att omständighet som part vill bevisa är utan betydelse i målet eller att erbjudet bevis ej erfordras eller uppenbart skulle bli utan verkan. Rätten kan också avvisa erbjudet bevis, om bevisningen finnes med avsevärt ringare besvär eller kostnad kunna föras på annat sätt.

M-B.K. har åberopat förhör under sanningsförsäkran med sig själv och vittnesförhör med I.K. för att styrka, att den egendom som hennes besvär avser tillhör henne. Hon har åberopat vittnesförhör med G.S. och H.A. för att styrka sin äganderätt till en gungstol och en hallbyrå med spegel.

Det kan ej anses att förhören åberopats för att styrka omständigheter utan betydelse i målet eller att de ej erfordras eller uppenbart skulle bli utan verkan. Beträffande frågan, om bevisning med avsevärt ringare besvär eller kostnad skulle kunna föras på annat sätt, är att märka att det enligt förarbetena förutsätts att lika god bevisverkan kan erhållas på det andra sättet (NJA II 1943 s 451). Vad som i detta fall kan tänkas ersätta förhören är skriftliga berättelser av de nämnda personerna (35 kap 14 § 1 st 3 RB). Sådana kan dock inte antas ge lika god bevisverkan. Det finns alltså inte skäl enligt 35 kap 7 § RB att avvisa förhören.

I mål av förevarande slag finns, om skäl föreligger, även möjlighet att förelägga klaganden att väcka talan mot utmätningssökande och gäldenär (4 kap 20 § UB). Bör HovR använda detta förfaringsätt i stället för att hålla förhör?

Föreläggande enligt 4 kap 20 § UB kan inte komma i fråga i alla fall då muntlig bevisning skall tas upp. För sådant föreläggande krävs nämligen i regel att klaganden visat sannolika skäl för sin äganderätt och sådana skäl kan ju saknas även när HovR:n vid en prövning enligt 35 kap 7 § RB funnit att bevisningen skall tillåtas.

Beträffande de fall då föreläggande enligt 4 kap 20 § UB kan komma i fråga är att beakta att denna bestämmelses syfte är att hänskjuta frågan om äganderätten till den tillförlitligare prövning som en domstol kan göra. Efter besvär till HovR:n har den frågan redan kommit under domstols prövning och ett förhör enligt 52 kap 10 § 1 st RB kan fylla praktiskt taget samma uppgift som en huvudförhandling. Detta talar för att HovR:n själv tar upp bevisningen.

Mot förhör i HovR:n talar att bevisupptagningarna i dessa fall kommer att belasta sex hovrätter i stället för att fördelas mellan ett större antal tingsrätter. Det är dock i regel fråga om fall, där HovR:n finner sannolika skäl för klagandens äganderätt redan innan den muntliga bevisningen upptagits, och sådana fall lär inte förekomma ofta.

Med hänsyn till det anförda bör HovR i mål av förevarande slag i regel ta upp muntlig bevisning själv och inte meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB i andra fall än då det finns särskilda skäl för detta.

I detta mål hade förhör med M-B.K., I.K., G.S. och

H.A. bort hållas i HovR:n. Målet bör därför återförvisas till HovR:n.

Högsta Domstolens avgörande. Med undanröjande av HovR:ns beslut såvitt avser besvären över kronofogdemyndighetens beslut återförvisar HD målet till HovR:n för erforderlig behandling.

HD JustR:n Jermsten, Törnell och Nilsson) fattade följande slutliga beslut:

Skäl. M-B.K. har till stöd för sin besvärstalan anfört att hon äger den utmäta egendomen. Hon har gjort gällande att HovR:ns underlåtenhet att hålla muntligt förhör utgör grovt rättegångsfel eller i vart fall grovt förbiseende eller grovt misstag och att den kan antas ha inverkat på målets utgång.

Av handlingarna framgår följande. Kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län utmätte d 19 april 1991 ett flertal föremål för betalning av skulder som åvilade I.K.. M-B.K. överklagade utmätningsbeslutet i HovR:n och yrkade, under påstående att den utmäta egendomen med undantag av två föremål tillhörde henne, att utmätningen av denna egendom skulle upphävas. Som bevisning åberopade hon dels två skriftliga handlingar dels, såsom muntlig bevisning, förhör under sanningsförsäkran med sig själv och vittnesförhör med tre angivna personer. HovR:n fann inte skäl att hålla muntligt förhör. I sitt beslut uttalade HovR:n vidare att M-B.K. inte hade styrkt att hon ägde egendomen och att det inte heller fanns skäl att meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB. Besvären lämnades därför utan bifall.

För att utmätningen av den egendom som är aktuell i förevarande mål skall hävas på grund av utredningen i målet krävs enligt 4 kap 19 § UB att det framgår att egendomen tillhör M-B.K..

Enligt 18 kap 1 § UB gäller att talan mot kronofogdemyndighets beslut skall föras i HovR:n genom besvär samt att, i den mån inte annat föreskrivs i nämnda kapitel, bestämmelserna i RB om fullföljd av talan i HovR:n och HD och om rättegången där skall tillämpas i utsökningsmål. Det innebär bl a att allmänna bestämmelser i RB, t ex om bevisning, är tillämpliga i sådana mål.

Av reglerna i 52 och 56 kap RB följer att förfarandet i besvärsmål i princip är skriftligt. Enligt 52 kap 10 § 1 st och 56 kap 12 § får dock förordnas om förhör, om det är nödvändigt för utredningen i målet att en part eller någon annan hörs muntligen. Frågan är hur dessa bestämmelser skall tillämpas i överklagade utsökningsmål. Det torde hitintills ha varit mycket sällsynt att förhör hållits i sådana mål.

Av intresse i detta sammanhang är artikel 6 punkt 1 i 1950 års europeiska konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Enligt den bestämmelsen skall envar, när det gäller att pröva bl a hans civila rättigheter och skyldigheter, vara berättigad till rättegång inför domstol. Bestämmelsen måste anses omfatta fall då någon påstår att egendom, som har utmätts för annans skuld, tillhör honom. Av Europadomstolens tillämpning av bestämmelsen på senare tid synes framgå att den som vill ha muntlig förhandling i princip anses berättigad därtill, åtminstone i en instans. Kravet på muntlig förhandling gör sig särskilt gällande då målet rör bevisfrågor, men rätten därtill gäller inte endast då muntlig bevisning åberopas.

Vad nu sagts om den europeiska konventionens krav bör beaktas vid tillämpningen av tidigare nämnda bestämmelser i RB, om inte anspråket på muntlig förhandling kan tillgodoses på annat sätt.

Utmäts lös egendom trots att tredje man har påstått bättre rätt till egendomen, skall kronofogdemyndigheten enligt 4 kap 20 § UB, om skäl föreligger,

förelägga tredje mannen att väcka talan i saken vid domstol mot utmätnings sökanden och gäldenären. Samma befogenhet tillkommer HovR:n och HD i överklagade utsökningssmål. Innan tvisten i anledning av sådan talan blivit slutligt avgjord eller, om talan inte väcks, tiden därför utgått får vidare åtgärd i utsökningssmålet i princip inte vidtas (8 kap 5 § 1 st och 13 kap 14 § 3 UB). I rättsfallen NJA 1983 s 410 I och II har HD uttalat att föreläggande inte annat än undantagsvis bör ges med mindre tredje man visat sannolika skäl för sin rätt.

Tredje man som påstår att utmätt egendom tillhör honom har till stöd för sitt anspråk ej sällan endast eller i vart fall främst muntlig bevisning. Om han inte får förebrija denna bevisning i utsökningssmålet, kan han i regel inte styrka sitt anspråk och därmed få utmätningen hävd. Han torde då som regel inte heller anses ha uppfyllt förutsättningarna för att föreläggande att väcka talan skall meddelas. Vad som står honom till buds är då att utan stöd av föreläggande väcka talan mot utmätnings sökanden och gäldenären (jfr NJA 1984 s 217 II). Sådan talan medför inte utan vidare att utmätningsförfarandet skall vila; kronofogdemyndigheten har visserligen möjlighet att ge anstånd med försäljning av egendomen (8 kap 5 § 2 st UB, se även 13 kap 14 § 5). Det kan alltså inträffa att den utmätta egendomen är såld och inflyttna medel utbetalade, när lagakraftgående dom i saken föreligger. Nämda möjlighet utgör därför ett bräckligt skydd för tredje man. Till det nu sagda kommer att, även om tredje mannens bevisning framstår som otillräcklig för att skydda hans påstådda rätt, han bör ha möjlighet att i något skede av utsökningssmålet få bevisningen prövad; här bortses från fall då omständigheterna är sådana att bevisningen bör avvisas med stöd av 35 kap 7 § RB.

Från principiell synpunkt måste det anses lämpligast att den rättsliga prövningen av äganderettsfrågor sker i vanlig rättegång. En sådan ordning synes också vara den som bäst tillgodoser europakonventionens krav på rättegång när det gäller någons civila rättigheter och skyldigheter. Det torde i allmänhet finnas större förutsättningar för en allsidig belysning och korrekt bedömning av äganderettsfrågan i ett tvistemål än i ett besvärsmål, där förhör utgör endast ett komplement till innehållet i handlingarna. Till stöd för att förhör bör hållas i HovR:n kan å andra sidan åberopas att en sådan ordning som regel tillgodoser krav på snabbhet och smidighet och inte föranleder så stora kostnader.

Med hänsyn till Europadomstolens tillämpning på senare tid av den förut nämnda konventionsbestämmelsen kan HD:s uttalanden i rättsfallen NJA 1983 s 410 I och II om förutsättningarna för meddelande av föreläggande att väcka talan vid domstol inte längre anses vägledande. Mot bakgrund av vad tidigare anförts kan det i syfte att öka möjligheterna att meddela föreläggande finnas anledning att något mjuka upp det beviskrav som HD har ställt upp i dessa rättsfall. Inte heller med en sådan ordning kan man emellertid alltid undvika muntligt förhör i målet, t ex i de fall när tredje man inte har någon annan utredning än muntlig bevisning till stöd för sitt påstående. Att i sådana fall regelmässigt förelägga denne att väcka talan vid domstol skulle strida mot bestämmelsen i 4 kap 20 § UB att det skall finnas "skäl" för föreläggande. Om föreläggande inte kommer i fråga måste anledning anses föreligga att ta upp den muntliga bevisningen vid ett förhör i utsökningssmålet (jfr NJA 1991 s 188).

M-B.K:s påstående att den utmätta egendomen - med visst undantag - tillhör henne vinner inte något beaktansvärt stöd av den skriftliga bevisningen som hon har åberopat i målet. Vid sådant förhållande saknas skäl att förelägga henne att väcka talan vid domstol beträffande denna egendom. Den förhandling som bör äga rum i anledning av att M-B.K. åberopat även muntlig bevisning bör därför hållas i utsökningssmålet. Förhandlingen bör lämpligen äga rum i HovR:n. Målet skall på grund härav återförvisas till HovR:n för ny handläggning.

HD:s avgörande. HD undanröjer HovR:ns beslut beträffande utmätningen och förordnar att ny handläggning skall äga rum i HovR:n.

Referenten, JustR Gregow, till vars mening JustR Freyschuss anslöt sig, var skiljaktig på sätt framgår av följande yttrande: M-B.K. har till stöd - - - se HD:s beslut - - - med stöd av 35 kap 7 § RB.

Mot bakgrund av det sagda uppkommer frågan vilket av alternativen förhör och hänskjutande till rättegång genom föreläggande att väcka talan som bör väljas, när muntlig förhandling är påkallad. Med hänsyn till den europeiska domstolens tillämpning på senare tid av den förut nämnda konventionsbestämmelsen kan HD:s uttalanden i rättsfallen NJA 1983 s 410 I och II om förutsättningarna för meddelande av föreläggande inte längre anses vägledande.

Till stöd för att förhör bör hållas i HovR:n kan åberopas att en sådan ordning som regel tillgodoser krav på snabbhet och smidighet och inte föranleder så stora kostnader. Att avgörandet i utskökningsmålet endast får betydelse för frågan om utmätningen skall bestå eller ej och inte, såsom en rättegång, leder till ett rättskraftigt avgörande av äganderätsfrågan, får anses sakna nämnvärd betydelse vid bedömning av den nu aktuella frågan.

Å andra sidan talar flera omständigheter för att tvister om äganderätten till utmätt egendom, vilka kräver muntlig förhandling, bör prövas i tvistemål. Från principiell synpunkt får det anses riktigast att domstols prövning av äganderätsfrågor sker i vanlig rättegång, och en sådan ordning synes också vara den som bäst tillgodoser den nyssnämnda konventionsbestämmelsens krav på rättegång. Det torde i allmänhet finnas större förutsättningar för en allsidig belysning och korrekt bedömning av äganderätsfrågan i ett tvistemål än i ett besvärsmål, där förhör endast utgör ett komplement till innehållet i handlingarna. Hänvisning till rättegång är den form som UB anvisar för lösande av tvister om äganderätten till utmätt egendom. Under alla förhållanden skall - liksom för närvarande - åtskilliga fall, då tredje man har förebragt tillräckligt stöd för sitt påstående om äganderätten till utmätt egendom, hänskjutas till domstol genom föreläggande att väcka talan. En särskild anledning till att föreläggande att väcka talan i rättegång skall meddelas och att tvisten inte skall prövas i HovR:n efter förhör är, när det gäller utmätning enligt 4 kap 19 § 1 st UB hos den som är gift, att olika beviskrav gäller i utskökningsmålet och i rättegång om bättre rätt. För att HovR:n skall kunna häva utmätningen i besvärsmålet krävs som tidigare nämnts att det framgår att egendomen tillhör galdenärens make; här bortses från påstående om samäganderätt. I rättegång om bättre rätt till lös egendom efter föreläggande i fall som nu avses gäller däremot enligt praxis ett lägre beviskrav (se NJA 1987 s 500). Det får antas att sistnämnda ordning även gäller vid talan om bättre rätt till lös egendom som är i sambors gemensamma besittning.

I fall tredje mans rätt till muntlig förhandling ofta skall föranleda hänskjutande till rättegång utan att sannolika skäl förebragts för äganderätsanspråket, får man givetvis räkna med att föreläggande att väcka talan kommer att meddelas i betydligt större utsträckning än för närvarande. Olägenheterna med en sådan ordning skall dock inte överdrivas. Det kan förmodas att tredje man, vars anspråk inte är tillräckligt grundat, ofta avstår från att väcka talan bl a på grund av risken att få bära samtliga rättegångskostnader i målet. Visst stöd för denna förmodan utgör det förhållandet att befogenheten att väcka talan utan stöd av föreläggande synes ha utnyttjats endast undantagsvis. Av intresse är också att RB:s bestämmelser om behandling av sk småmål, dvs när tvisteföremålets värde inte överstiger hälften av basbeloppet, är tillämpliga även på tvister av nu förevarande slag.

På grund av det anförda bör tvister om äganderätten till utmätt egendom, när muntlig förhandling är påkallad med hänsyn till parts önskemål därom eller av annat skäl, i allmänhet föranleda föreläggande att väcka talan i saken. Alla de fall som påkallar muntlig förhandling lämpar sig dock inte väl för prövning i vanlig rättegång. Som exempel kan nämnas fall, då tredje mannen inte åberopar muntlig bevisning eller då det inte finns skäl anta att tredje mannen kan få bifall till en talan i rättegång. I bl a sådana fall bör behovet av muntlig

förhandling tillgodoses genom att HovR:n håller förhör i besvärsmålet. Vid valet mellan föreläggande och förhör bör också synpunkter av mera praktisk natur kunna beaktas. Ett exempel på situationer då förhör i HovR:n av praktiska skäl framstår som den lämpligaste lösningen synes vara att bedömningen av äganderettsfrågan är beroende av hur det förhåller sig med någon eller några konkreta omständigheter, vilka kan antas bli klarlagda på ett enkelt sätt vid förhör. Det kan tilläggas att när skäl föreligger att ge föreläggande sådant bör, såsom följer redan av lagtexten, meddelas av kronofogdemyndigheten om frågan aktualiseras innan överklagande har skett.

M-B.K. begärde i HovR:n att förhör med henne själv under sanningsförsäkran och vittnesförhör med tre andra personer skulle äga rum där. Hennes begäran om förebringande av muntlig bevisning borde, med beaktande även av omständigheterna i övrigt, ha medfört att föreläggande meddelades henne att väcka talan i saken. Det saknas anledning att återförvisa målet till HovR:n för att sådant föreläggande skall meddelas. Det förhållandet att M-B.K. i HD endast yrkat att målet skall återförvisas till HovR:n kan inte anses utgöra hinder mot att föreläggandet meddelas av HD.

På grund av det anförda förelägger jag, med ändring av HovR:ns beslut, M-B.K. att inom en månad från det att detta beslut delgavs henne väcka talan i saken mot de utmätningssökande som upptagits vid nr 1-15 under rubriken Motparter i detta beslut samt mot I.K.. Talan bör i första hand väckas vid Göteborgs TR.

Efterkommer M-B.K. inte föreläggandet, har hon förlorat sin rätt mot utmätningssökandena, om inte dessa inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot M-B.K..II

För uttagande av Skandia Industri Försäkrings AB:s fordran mot M.N. utmätte kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län d 19 aug 1991 bl a en personbil av märket Volvo 740.

G.I. anförde besvär i HovR:n för Västra Sverige. Han yrkade att HovR:n skulle upphäva utmätningen av bilen och påstod därvid att han ägde bilen. G.I. begärde att HovR:n skulle hålla muntligt förhör i målet.

HovR:n (hovrättslagmannen Fernqvist samt hovrättsråden Rolfson, referent, och Nilsson) anförde i beslut d 13 nov 1991: HovR:n finner inte skäl att hålla muntligt förhör i målet.

G.I. har inte styrkt att han äger bilen. Hans talan kan därför inte bifallas. Det finns inte heller skäl att meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB.

HovR:n lämnar besvären utan bifall.

G.I. (ombud jur kand J.B.) anförde besvär och yrkade upphävande av utmätningen.

Han framställde även skadeståndsyrkanden.

Skandia Industri yrkade fastställelse av HovR:ns beslut.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, RevSekt Dufwa, hemställde i betänkande om följande beslut: Skäl. G.I:s yrkanden om skadestånd har framställts först i HD. De skall därför avvisas.

G.I. begärde i HovR:n förhör under sanningsförsäkran med sig själv och M.N. samt vittnesförhör med Z.S..

Av reglerna i 52 kap RB - - - se föredragandens betänkande i det under I refererade målet - - - föras på annat sätt.

G.I. har åberopat förhör med sig själv för att styrka, att han är ägare till bilen, och förhör med M.N. och Z.S. för att styrka, att bilen inte sålts till M.N..

Det kan ej anses - - - se föredragandens betänkande i målet under I - - - särskilda skäl för detta.

I detta fall hade förhör med G.I., M.N. och Z.S. bort hållas i HovR:n. Målet bör därför återförvisas till HovR:n.

HD:s avgörande. HD avvisar G.I:s yrkanden om skadestånd.

Med undanröjande av HovR:ns beslut såvitt avser besvären över kronofogdemyndighetens beslut återförvisar HD målet till HovR:n för erforderlig behandling.

HD (JustR:n Jermsten, Törnell, referent, och Nilsson) fattade följande slutliga beslut:

Skäl.

G.I:s yrkanden om skadestånd kan inte prövas i utsökningsmålet. Dessa yrkanden skall därför avvisas.

Av handlingarna i målet framgår följande. För betalning av Skandia Industris fordran mot M.N. utmätte Kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län d 19 aug 1991 bl a en bil av märket Volvo med registreringsnummer (registrerings nr, utslutet här). G.I. överklagade beslutet och yrkade i HovR:n att utmätningen skulle hävas såvitt avsåg bilen. Som skäl anförde han att bilen tillhörde honom och att han visserligen hade hyrt ut den till M.N. men att någon överlåtelse inte hade skett. Som skriftlig bevisning åberopade G.I. rekvisition till Volvo och utdrag ur bilregistret samt som muntlig bevisning förhör med sig själv och M.N. under sanningsförsäkran och vittnesförhör med den person som förmedlat uthyrningen av bilen. HovR:n fann inte skäl att hålla muntligt förhör i målet och ansåg att G.I. inte hade styrkt att bilen var hans. Skäl förelåg enligt HovR:n inte heller att meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB. Besvären lämnades utan bifall.

G.I. får anses även i HD ha begärt muntlig förhandling.

När utmätningen av Volvo-bilen företogs befann den sig i M.N:s besittning. Enligt 4 kap 18 § UB skall han därför anses vara ägare till bilen om det inte framgår att den tillhör någon annan. För att utmätningen skall hävas måste G.I. alltså styrka sitt påstående att han är ägare till bilen.

Enligt 18 kap 1 § UB - - - se HD:s beslut i det under I refererade målet - - - utsökningsmålet (jfr NJA 1991 s 188).

G.I:s påstående att den utmätta bilen tillhör honom motsägs av utredningen i målet. Skäl saknas därför att förelägga honom att väcka talan vid domstol. Den förhandling som bör äga rum i anledning av G.I:s begäran därom bör därför hållas i utsökningsmålet. Förhandlingen bör lämpligen äga rum i HovR:n. Målet skall på grund härav återförvisas till HovR:n för ny handläggning.

HD:s avgörande.

HD avvisar G.I:s yrkanden om skadestånd.

HD undanröjer HovR:ns beslut beträffande utmätningen och förordnar att ny handläggning skall äga rum i HovR:n.

JustR:n Gregow och Freyschuss var skiljaktiga beträffande motiveringen på sätt framgår av följande yttrande.

G.I:s yrkanden om skadestånd - - - se HD:s beslut - - - han är ägare till bilen.

Enligt 18 kap 1 § UB - - - se HD:s beslut i det under I refererade målet - - - med stöd av 35 kap 7 § RB.

Mot bakgrund av det sagda - - - se JustR Gregows yttrande i det under I refererade målet - - - innan överklagande har skett.

G.I:s påstående - - - se HD:s beslut - - - återförvisas till HovR:n för ny handläggning.III

För uttagande av statens samt Försäkringsaktiebolaget Skandias m fl:s fordringar mot B-G.F. utmätte kronofogdemyndigheten i Malmöhus län, Helsingborgskontoret d 6 och 27 nov 1990 en mobiltelefon samt egendom upptagen i bilagorna 90-316, 90-319, 90- 320, 90-360 och 90-380 till utmättningsprotokollet d 27 nov.

M.F. anförde besvär i HovR:n över Skåne och Blekinge och yrkade att HovR:n skulle upphäva utmättningsbeslutet d 6 nov 1990 samt utmättningsbeslutet d 27 nov 1990 avseende punkterna 1-3, 5-18, 20-22, 26, 28, 30 och 31 i protokollsbilagan 90-380 samt punkterna 2, 3, 5, 24, 26, 29-31, 33, 35, 36 och 46 i protokollsbilagan 90-316. Hon gjorde därvid gällande att ifrågavarande egendom tillhörde henne och i viss mån sonen P..

Motparterna bestred ändring.

HovR:n (hovrättslagmannen Cosmo, hovrättsrådet Lejman, referent, och adj led Lundberg) anförde i beslut d 23 aug 1991: M.F. är gift och varaktigt sammanboende med utmättningsgäldenären B-G.F.. Den utmätta egendomen var vid tidpunkten för utmätningen beslagtagnen av åklagarmyndigheten i Ängelholm med anledning av att B-G.F. var på sannolika skäl misstänkt för häleri. Egendomen hade beslagtagnits dels i makarna F:s gemensamma bostad, dels hos Helsingborgs Varutjänst AB såsom pantsatt i B-G.F:s namn. M.F. har påstått att hon var närvarande vid pantsättningen och att denna kom att ske i B-G.F:s namn på grund av att M.F. inte hade legitimationshandlingar. Riksskatteverket har bestritt påståendet om M.F:s närvaro vid pantsättningen och har hävdad att endast B-G.F. belånat smyckena. Oavsett om egendomen kan anses ha varit i makarna F:s gemensamma besittning eller den - beträffande den egendom som var pantsatt - skall anses ha varit i B-G.F:s besittning skall B-G.F. anses som ägare till den utmätta egendomen om det inte framgår att den tillhör M.F..

M.F. har till stöd för sin talan åberopat såväl muntlig som skriftlig bevisning.

HovR:n finner att skäl saknas att hålla muntligt förhör enligt 52 kap 10 § RB i följd varav den åberopade muntliga bevisningen avvisas.

Skriftlig bevisning har åberopats till stöd för M.F:s äganderätt till mobiltelefonen samt till egendomen under punkterna 1, 3, 5-9, 26, 28, 30 och 31 i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-380 och punkterna 24 och 26 i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-316. Bortsett från faktura, kvitto och betalningspåminnelser avseende mobiltelefonen, ger övriga kvitton, som huvudsakligen är av privat natur eller i något fall delvis ifyllt av B-G.F. själv, inte stöd för att fråga är om förvärv av den utmätta egendomen. Vad avser mobiltelefonen utgör emellertid inte enbart åberopade handlingar bevis om äganderätt. B-G.F. anges nämligen som köpare på fakturan och bevisningen i fråga om betalning av mobiltelefonen är motsägelsefull. Med hänsyn härtill kan M.F. inte anses ha styrkt den påstådda äganderätten till mobiltelefonen. Mot bakgrund av ovan och med hänsyn till vad som framkommit om makarna F:s ekonomiska förhållanden - den åberopade reversen ger inte stöd för att M.F., som varit beroende av socialbidrag, haft ekonomisk förmåga till samtliga

förvärv hon påstår sig ha gjort - kan M.F. inte anses ha gjort anspråket på äganderätt till egendomen ens sannolikt.

Beträffande övrig egendom saknas skriftlig bevisning till stöd för påstådd äganderätt och HovR:n finner - som ovan nämnts - inte erforderligt att hålla muntligt förhör i målet. Av utredningen i målet framgår emellertid att punkten 21 i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-380 utgörs av en vigselring i guld med namnet "H." ingraverat samt att M.F:s fader heter H. i förnamn. Anledning saknas anta att ifrågavarande ring inte tillhör M.F.. Utmätningen skall därför hävas i denna del.

På grund av vad sålunda upptagits upphäver HovR:n utmätningen såvitt avser punkten 21 i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-380 samt lämnar, då det hon åberopat inte utgör skäl att förelägga henne att väcka talan om äganderätten, besvären i övrigt utan bifall.

M.F. (ombud jur kand C.S-F.) anförde besvär och yrkade bifall till sin talan i HovR:n.

Riksskatteverket och Försäkringsaktiebolaget Skandia bestred ändring såvitt avsåg utmätningen d 6 nov 1990 av en mobiltelefon med tillbehör men medgav bifall till besvären såvitt gällde utmätningen d 27 nov 1990 av den egendom som upptagits i bilagorna 90-316 och 90-380 till utmätningensprotokollet.

Övriga motparter bestred ändring eller hörde inte av sig.

Kronofogdemyndigheten uppgav att utmätningen av den egendom som upptagits i protokollsbilagan 90-380 inte längre hade någon verkan.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, RevSkr Dufwa, hemställde i betänkande om följande beslut: Skäl. M.F. begärde i HovR:n förhör under sanningsförsäkran med sig själv och med B-G.F. samt vittnesförhör med vissa angivna personer. Hon har vidhållit denna begäran i HD.

Av reglerna i 52 och 56 kap RB följer att förfarandet i besvärsmål såväl i HovR:n som i HD i princip är skriftligt. Enligt 52 kap 10 § 1 st och 56 kap 12 § får dock förordnas om förhör, om det är nödvändigt för utredningen i målet att en part eller någon annan hörs muntligen. I förarbetena sägs att sådan förhandling kan vara påkallad särskilt då bevisning måste upptas (NJA II 1943 s 682).

Om avvisande av bevis stadgas i 35 kap 7 § RB. Bevis skall ej tillåtas, om rätten finner att omständighet som part vill bevisa är utan betydelse i målet eller att erbjudet bevis ej erfordras eller uppenbart skulle bli utan verkan. Rätten kan också avvisa erbjudet bevis, om bevisningen finnes med avsevärt ringare besvär eller kostnad kunna föras på annat sätt.

M.F. har åberopat förhör under sanningsförsäkran med sig själv och med B-G.F. för att styrka, att den egendom som besvären avser tillhör henne och "i viss mån" sonen P.F.. M.F. har åberopat vittnesförhör med L.L. för att styrka att han lånat henne 45 000 kr, att hon haft ekonomiska möjligheter att köpa den egendom som besvären avser och att hon äger den mobiltelefon som utmättes d 6 nov 1990. M.F. har åberopat vittnesförhör med E.J. och B.L. för att styrka, att vissa föremål som upptagits i bilagan 90-380 till utmätningensprotokollet d 27 nov 1990 tillhör henne. M.F. har vidare åberopat vittnesförhör med H.T. för att styrka sin äganderätt till tre föremål upptagna vid 29 i bilagan 90-316 till samma utmätningensprotokoll.

Beträffande egendom som upptagits i protokollsbilagan 90-380 är såsom kronofogdemyndigheten anförut utmätningen nu utan verkan. Åberopad bevisning bör därför avvisas såvitt den avser sådan egendom.

Förhören med M.F., B-G.F., L.L. och H.T. kan såvitt förhören avser annan egendom än den som upptagits i protokollsbilagan 90-380 inte anses ha åberopats för att styrka omständigheter utan betydelse i målet. Det kan inte heller anses att förhören i dessa delar ej erfordras eller uppenbart skulle bli utan verkan. Beträffande frågan, om bevisning med avsevärt ringare besvär eller kostnad skulle kunna föras på annat sätt, är att märka att det enligt förarbetena förutsätts att lika god bevisverkan kan erhållas på det andra sättet (NJA II 1943 s 451). Vad som i detta fall kan tänkas ersätta förhören är skriftliga berättelser av de nämnda personerna (35 kap 14 § 1 st 3 RB). Sådana kan dock inte antas ge lika god bevisverkan. Det finns alltså inte skäl enligt 35 kap 7 § RB att avvisa förhören såvitt de avser annan egendom än den som upptagits i protokollsbilagan 90-380.

I mål av förevarande slag - - - se föredragandens betänkande i det under I refererade målet - - - särskilda skäl för detta.

I detta mål hade förhör med M.F., B-G.F., L.L. och H.T. bort hållas i HovR:n. Målet bör därför återförvisas till HovR:n.

HD:s avgörande. Med undanröjande av HovR:n beslut såvitt bevisning avvisats och besvären lämnats utan bifall återförvisar HD målet till HovR:n för erforderlig behandling.

HD (JustR:n Jermsten, Törnell och Nilsson, referent) fattade följande slutliga beslut:

Skäl. Som kronofogdemyndigheten har anfört har utmätningen av den egendom som upptagits i protokollsbilagan 90-380 numera förfallit. På grund av Riksskatteverkets och Försäkringsaktiebolaget Skandias medgivande av M.F:s besvärstalan beträffande den egendom som upptagits i protokollsbilagan 90-316 skall vidare utmätningen av denna egendom upphävas såvitt avser dessa motparters rätt.

M.F. har påstått att den utmäta egendomen tillhör henne och till en del hennes son. För att styrka detta påstående har hon åberopat viss skriftlig bevisning och påkallat förhör under sanningsförsäkran med sig själv och med B-G.F. samt vittnesförhör med fyra angivna personer.

För att utmätningen av den egendom som är aktuell i förevarande mål skall hävas på grund av utredningen i målet krävs enligt 4 kap 19 § UB att det framgår att egendomen tillhör M.F..

Enligt 18 kap 1 § UB - - - se HD:s beslut i det under I refererade målet - - - utsökningmålet (jfr NJA 1991 s 188).

M.F:s påstående att den utmäta mobiltelefonen med tillbehör tillhör henne motsägs av utredningen i målet. Skäl saknas därför att förelägga henne att väcka talan vid domstol beträffande denna egendom. Inte heller i fråga om övrig nu aktuell utmätt egendom är förhållandena sådana att det finns tillräcklig anledning att meddela föreläggande. Den förhandling som bör äga rum i anledning av att M.F. åberopat muntlig bevisning bör därför hållas i utsökningmålet. Förhandlingen bör lämpligen äga rum i HovR:n. Målet skall på grund härav återförvisas till HovR:n för ny handläggning.

HD:s avgörande. HD förklarar att utmätningen av den egendom som upptagits i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-380 numera saknar verkan samt upphäver utmätningen av den egendom som upptagits i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-316 såvitt gäller statens och Försäkringsaktiebolaget Skandias rätt.

HD undanröjer HovR:ns beslut beträffande utmätningen d 6 nov 1990 av en mobiltelefon med tillbehör och utmätningen d 27 nov 1990 av den egendom

som upptagits i protokollsbilagan 90-316 såvitt gäller andra motparters rätt än statens och Försäkringsaktiebolaget Skandias samt förordnar att ny handläggning i denna del skall äga rum i HovR:n.

JustR:n Gregow och Freyschuss var skiljaktiga beträffande motiveringen på sätt framgår av följande yttrande.

Som kronofogdemyndigheten har anfört - - - se HD:s beslut - - - egendomen tillhör M.F..

Enligt 18 kap 1 § UB - - - se HD:s beslut i det under I refererade målet - - - med stöd av 35 kap 7 § RB.

Mot bakgrund av det sagda - - - se JustR Gregows yttrande i det under I refererade målet - - - innan överklagande har skett.

M.F:s påstående - - - se HD:s beslut - - - återförvisas till HovR:n för ny handläggning.

Sökord: Besvärsmål; Europadomstolen; Föreläggande; Europakonventionen; Förhör; Tredje man; Utmätning; Förhandling

Litteratur:

Högsta Domstolen

NJA 1992 s. 363 (NJA 1992:58)

Målnummer: Ö2469-91

Avdelning:

Domsnummer: SÖ311-92

Avgörandedatum: 1992-06-24

Rubrik: Beslut om utmätning har överklagats av tredje man, som i besvärsmålet åberopar muntlig bevisning. Vid ställningstagande till frågan om muntlig förhandling har beaktats den praxis i fråga om parts rätt till sådan förhandling som utbildats vid den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Fråga huruvida behovet av muntlig förhandling bör tillgodoses genom förhör i besvärsmålet eller genom föreläggande för tredje mannen att väcka talan i saken. (I-III).

Lagrum:

- 4 kap. 18 § första st. utskökningsbalken (1981:774)
- 4 kap. 19 § första st. utskökningsbalken (1981:774)
- 4 kap. 20 § utskökningsbalken (1981:774)
- 18 kap. 1 § utskökningsbalken (1981:774)
- 52 kap. 10 § första st. rättegångsbalken (1942:740)
- 56 kap. 12 § rättegångsbalken (1942:740)

Rättsfall:

- NJA 1983 s. 410 I-II
- NJA 1991 s. 188

REFERAT

(Jfr 1983 s 410 I och II samt 1991 s 188)I

För uttagande av statens samt Hilti Svenska AB:s m fl:s fordringar å I.K. utmätte kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län d 19 april 1991 - förutom ett golvrör och ett schackbord - en TV-apparat, en skivspelare, två byråer, en gungstol och en skinnfåtölj m m.

M-B.K. anförde besvär i HovR:n för Västra Sverige och yrkade att utmätningen skulle upphävas utom såvitt den avsåg golvrör och schackbord. Hon gjorde gällande att egendomen tillhörde henne. Till stöd för sin talan åberopade hon räkning och kontoutdrag. Hon begärde vidare förhör under sanningsförsäkran med sig själv och vittnesförhör.

HovR:n (hovrättsråden Helin, Rosendahl och Nyström, referent) anförde i beslut d 29 okt 1991: HovR:n finner inte skäl att hålla muntligt förhör.

M-B.K. har inte styrkt att hon äger egendomen. Hennes talan kan därför inte bifallas. Det finns inte heller skäl att meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB.

HovR:n lämnar besvären utan bifall.

M-B.K. (ombud advokaten O.P.) anförde besvär och yrkade att HD med undanröjande av HovR:ns beslut måtte återförvisa målet till HovR:n för ny handläggning.

Sparbanken Första AB förklarade sig inte ha något att erinra mot en återförvisning av målet. Riksskatteverket och flera andra motparter bestred bifall till besvären.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, RevSkr Dufwa, hemställde i betänkande om följande beslut: Skäl. M-B.K. begärde i HovR:n förhör under sanningsförsäkran med sig själv och vittnesförhör med vissa angivna personer. Hon har i HD hävdat, att HovR:ns underlåtenhet att bifalla denna begäran var ett grovt rättegångsfel eller i vart fall ett grovt förbiseende eller grovt misstag och kan antas ha inverkat på målets utgång.

Av reglerna i 52 kap RB följer att förfarandet i besvärsmål i princip är skriftligt. Enligt 52 kap 10 § 1 st får dock förordnas om förhör, om det är nödvändigt för utredningen i målet att en part eller någon annan hörs muntligen. I förarbetena sägs att sådan förhandling kan vara påkallad särskilt då bevisning måste upptas (NJA II 1943 s 682).

Om avvisande av bevis stadgas i 35 kap 7 § RB. Bevis skall ej tillåtas, om rätten finner att omständighet som part vill bevisa är utan betydelse i målet eller att erbjudet bevis ej erfordras eller uppenbart skulle bli utan verkan. Rätten kan också avvisa erbjudet bevis, om bevisningen finnes med avsevärt ringare besvär eller kostnad kunna föras på annat sätt.

M-B.K. har åberopat förhör under sanningsförsäkran med sig själv och vittnesförhör med I.K. för att styrka, att den egendom som hennes besvär avser tillhör henne. Hon har åberopat vittnesförhör med G.S. och H.A. för att styrka sin äganderätt till en gungstol och en hallbyrå med spegel.

Det kan ej anses att förhören åberopats för att styrka omständigheter utan betydelse i målet eller att de ej erfordras eller uppenbart skulle bli utan verkan. Beträffande frågan, om bevisning med avsevärt ringare besvär eller kostnad skulle kunna föras på annat sätt, är att märka att det enligt förarbetena förutsätts att lika god bevisverkan kan erhållas på det andra sättet (NJA II 1943 s 451). Vad som i detta fall kan tänkas ersätta förhören är skriftliga

berättelser av de nämnda personerna (35 kap 14 § 1 st 3 RB). Sådana kan dock inte antas ge lika god bevisverkan. Det finns alltså inte skäl enligt 35 kap 7 § RB att avvisa förhören.

I mål av förevarande slag finns, om skäl föreligger, även möjlighet att förelägga klaganden att väcka talan mot utmätningssökande och gäldenär (4 kap 20 § UB). Bör HovR använda detta förfarings sätt i stället för att hålla förhör?

Föreläggande enligt 4 kap 20 § UB kan inte komma i fråga i alla fall då muntlig bevisning skall tas upp. För sådant föreläggande krävs nämligen i regel att klaganden visat sannolika skäl för sin äganderätt och sådana skäl kan ju saknas även när HovR:n vid en prövning enligt 35 kap 7 § RB funnit att bevisningen skall tillåtas.

Beträffande de fall då föreläggande enligt 4 kap 20 § UB kan komma i fråga är att beakta att denna bestämmelses syfte är att hänskjuta frågan om äganderätten till den tillförlitligare prövning som en domstol kan göra. Efter besvär till HovR:n har den frågan redan kommit under domstols prövning och ett förhör enligt 52 kap 10 § 1 st RB kan fylla praktiskt taget samma uppgift som en huvudförhandling. Detta talar för att HovR:n själv tar upp bevisningen.

Mot förhör i HovR:n talar att bevisupptagningarna i dessa fall kommer att belasta sex hovrätter i stället för att fördelas mellan ett större antal tingsrätter. Det är dock i regel fråga om fall, där HovR:n finner sannolika skäl för klagandens äganderätt redan innan den muntliga bevisningen upptagits, och sådana fall lär inte förekomma ofta.

Med hänsyn till det anförda bör HovR i mål av förevarande slag i regel ta upp muntlig bevisning själv och inte meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB i andra fall än då det finns särskilda skäl för detta.

I detta mål hade förhör med M-B.K., I.K., G.S. och

H.A. bort hållas i HovR:n. Målet bör därför återförvisas till HovR:n.

Högsta Domstolens avgörande. Med undanröjande av HovR:ns beslut såvitt avser besvärerna över kronofogdemyndighetens beslut återförvisar HD målet till HovR:n för erforderlig behandling.

HD JustR:n Jermsten, Törnell och Nilsson) fattade följande slutliga beslut:

Skäl. M-B.K. har till stöd för sin besvärstalan anført att hon äger den utmäta egnaden. Hon har gjort gällande att HovR:ns underlåtenhet att hålla muntligt förhör utgör grovt rättegångs fel eller i vart fall grovt förbiseende eller grovt misstag och att den kan antas ha inverkat på målets utgång.

Av handlingarna framgår följande. Kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län utmätte d 19 april 1991 ett flertal föremål för betalning av skulder som åvilade I.K.. M-B.K. överklagade utmätningss beslutet i HovR:n och yrkade, under påstående att den utmäta egnaden med undantag av två föremål tillhörde henne, att utmätningen av denna egnaden skulle upphävas. Som bevisning åberopade hon dels två skriftliga handlingar dels, såsom muntlig bevisning, förhör under sanningsförsäkran med sig själv och vittnesförhör med tre angivna personer. HovR:n fann inte skäl att hålla muntligt förhör. I sitt beslut uttalade HovR:n vidare att M-B.K. inte hade styrkt att hon ägde egnaden och att det inte heller fanns skäl att meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB. Besvärerna lämnades därför utan bifall.

För att utmätningen av den egnaden som är aktuell i förevarande mål skall hävas på grund av utredningen i målet krävs enligt 4 kap 19 § UB att det framgår att egnaden tillhör M-B.K..

Enligt 18 kap 1 § UB gäller att talan mot kronofogdemyndighets beslut skall föras i HovR:n genom besvär samt att, i den mån inte annat föreskrivs i nämnda kapitel, bestämmelserna i RB om fullföljd av talan i HovR:n och HD och om rättegången där skall tillämpas i utsökningsmål. Det innebär bl a att allmänna bestämmelser i RB, t ex om bevisning, är tillämpliga i sådana mål.

Av reglerna i 52 och 56 kap RB följer att förfarandet i besvärsmål i princip är skriftligt. Enligt 52 kap 10 § 1 st och 56 kap 12 § får dock förordnas om förhör, om det är nödvändigt för utredningen i målet att en part eller någon annan hörs muntligen. Frågan är hur dessa bestämmelser skall tillämpas i överklagade utsökningsmål. Det torde hitintills ha varit mycket sällsynt att förhör hållits i sådana mål.

Av intresse i detta sammanhang är artikel 6 punkt 1 i 1950 års europeiska konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Enligt den bestämmelsen skall envar, när det gäller att pröva bl a hans civila rättigheter och skyldigheter, vara berättigad till rättegång inför domstol. Bestämmelsen måste anses omfatta fall då någon påstår att egendom, som har utmätts för annans skuld, tillhör honom. Av Europadomstolens tillämpning av bestämmelsen på senare tid synes framgå att den som vill ha muntlig förhandling i princip anses berättigad därtill, åtminstone i en instans. Kravet på muntlig förhandling gör sig särskilt gällande då målet rör bevisfrågor, men rätten därtill gäller inte endast då muntlig bevisning åberopas.

Vad nu sagts om den europeiska konventionens krav bör beaktas vid tillämpningen av tidigare nämnda bestämmelser i RB, om inte anspråket på muntlig förhandling kan tillgodoses på annat sätt.

Utmäts lös egendom trots att tredje man har påstått bättre rätt till egendomen, skall kronofogdemyndigheten enligt 4 kap 20 § UB, om skäl föreligger, förelägga tredje mannen att väcka talan i saken vid domstol mot utmätningssökanden och gäldenären. Samma befogenhet tillkommer HovR:n och HD i överklagade utsökningsmål. Innan tvisten i anledning av sådan talan blivit slutligt avgjord eller, om talan inte väcks, tiden därför utgått får vidare åtgärd i utsökningsmålet i princip inte vidtas (8 kap 5 § 1 st och 13 kap 14 § 3 UB). I rättsfallen NJA 1983 s 410 I och II har HD uttalat att föreläggande inte annat än undantagsvis bör ges med mindre tredje man visat sannolika skäl för sin rätt.

Tredje man som påstår att utmätt egendom tillhör honom har till stöd för sitt anspråk ej sällan endast eller i vart fall främst muntlig bevisning. Om han inte får förebära denna bevisning i utsökningsmålet, kan han i regel inte styrka sitt anspråk och därmed få utmätningen hävd. Han torde då som regel inte heller anses ha uppfyllt förutsättningarna för att föreläggande att väcka talan skall meddelas. Vad som står honom till buds är då att utan stöd av föreläggande väcka talan mot utmätningssökanden och gäldenären (jfr NJA 1984 s 217 II). Sådan talan medför inte utan vidare att utmätning förfarandet skall vila; kronofogdemyndigheten har visserligen möjlighet att ge anstånd med försäljning av egendomen (8 kap 5 § 2 st UB, se även 13 kap 14 § 5). Det kan alltså inträffa att den utmätta egendomen är såld och inlöst medel utbetalade, när lagakraftäggande dom i saken föreligger. Nämnda möjlighet utgör därför ett bräckligt skydd för tredje man. Till det nu sagda kommer att, även om tredje mannens bevisning framstår som otillräcklig för att skydda hans påstådda rätt, han bör ha möjlighet att i något skede av utsökningsmålet få bevisningen prövad; här bortses från fall då omständigheterna är sådana att bevisningen bör avvisas med stöd av 35 kap 7 § RB.

Från principiell synpunkt måste det anses lämpligast att den rättsliga prövningen av äganderätsfrågor sker i vanlig rättegång. En sådan ordning synes också vara den som bäst tillgodoser europakonventionens krav på rättegång när det gäller någons civila rättigheter och skyldigheter. Det torde i

allmänhet finnas större förutsättningar för en allsidig belysning och korrekt bedömning av äganderettsfrågan i ett tvistemål än i ett besvärsmål, där förhör utgör endast ett komplement till innehållet i handlingarna. Till stöd för att förhör bör hållas i HovR:n kan å andra sidan åberopas att en sådan ordning som regel tillgodoser krav på snabbhet och smidighet och inte föranleder så stora kostnader.

Med hänsyn till Europadomstolens tillämpning på senare tid av den förut nämnda konventionsbestämmelsen kan HD:s uttalanden i rättsfallen NJA 1983 s 410 I och II om förutsättningarna för meddelande av föreläggande att väcka talan vid domstol inte längre anses vägledande. Mot bakgrund av vad tidigare anförts kan det i syfte att öka möjligheterna att meddela föreläggande finnas anledning att något mjuka upp det beviskrav som HD har ställt upp i dessa rättsfall. Inte heller med en sådan ordning kan man emellertid alltid undvika muntligt förhör i målet, t ex i de fall när tredje man inte har någon annan utredning än muntlig bevisning till stöd för sitt påstående. Att i sådana fall regelmässigt förelägga denne att väcka talan vid domstol skulle strida mot bestämmelsen i 4 kap 20 § UB att det skall finnas "skäl" för föreläggande. Om föreläggande inte kommer i fråga måste anledning anses föreligga att ta upp den muntliga bevisningen vid ett förhör i utsokningsmålet (jfr NJA 1991 s 188).

M-B.K:s påstående att den utmäta egendomen - med visst undantag - tillhör henne vinner inte något beaktansvärt stöd av den skriftliga bevisningen som hon har åberopat i målet. Vid sådant förhållande saknas skäl att förelägga henne att väcka talan vid domstol beträffande denna egendom. Den förhandling som bör äga rum i anledning av att M-B.K. åberopat även muntlig bevisning bör därför hållas i utsokningsmålet. Förhandlingen bör lämpligen äga rum i HovR:n. Målet skall på grund härav återförvisas till HovR:n för ny handläggning.

HD:s avgörande. HD undanröjer HovR:ns beslut beträffande utmätningen och förordnar att ny handläggning skall äga rum i HovR:n.

Referenten, JustR Gregow, till vars mening JustR Freyschuss anslöt sig, var skiljaktig på sätt framgår av följande yttrande: M-B.K. har till stöd - - - se HD:s beslut - - - med stöd av 35 kap 7 § RB.

Mot bakgrund av det sagda uppkommer frågan vilket av alternativen förhör och hänskjutande till rättegång genom föreläggande att väcka talan som bör väljas, när muntlig förhandling är påkallad. Med hänsyn till den europeiska domstolens tillämpning på senare tid av den förut nämnda konventionsbestämmelsen kan HD:s uttalanden i rättsfallen NJA 1983 s 410 I och II om förutsättningarna för meddelande av föreläggande inte längre anses vägledande.

Till stöd för att förhör bör hållas i HovR:n kan åberopas att en sådan ordning som regel tillgodoser krav på snabbhet och smidighet och inte föranleder så stora kostnader. Att avgörandet i utsokningsmålet endast får betydelse för frågan om utmätningen skall bestå eller ej och inte, såsom en rättegång, leder till ett rättskraftigt avgörande av äganderettsfrågan, får anses sakna nämnvärd betydelse vid bedömning av den nu aktuella frågan.

Å andra sidan talar flera omständigheter för att tvister om äganderätten till utmätt egendom, vilka kräver muntlig förhandling, bör prövas i tvistemål. Från principiell synpunkt får det anses riktigast att domstols prövning av äganderettsfrågor sker i vanlig rättegång, och en sådan ordning synes också vara den som bäst tillgodoser den nyssnämnda konventionsbestämmelsens krav på rättegång. Det torde i allmänhet finnas större förutsättningar för en allsidig belysning och korrekt bedömning av äganderettsfrågan i ett tvistemål än i ett besvärsmål, där förhör endast utgör ett komplement till innehållet i handlingarna. Hänvisning till rättegång är den form som UB anvisar för lösande av tvister om äganderätten till utmätt egendom. Under alla förhållanden skall - liksom för närvarande - åtskilliga fall, då tredje man har förebragt tillräckligt stöd för sitt påstående om äganderätten till utmätt egendom, hänskjutas till domstol genom föreläggande att väcka talan. En särskild anledning till att

föreläggande att väcka talan i rättegång skall meddelas och att tvisten inte skall prövas i HovR:n efter förhör är, när det gäller utmätning enligt 4 kap 19 § 1 st UB hos den som är gift, att olika beviskrav gäller i utsökningsmålet och i rättegång om bättre rätt. För att HovR:n skall kunna häva utmätningen i besvärsmålet krävs som tidigare nämnts att det framgår att egendomen tillhör gäldenärens make; här bortses från påstående om samäganderätt. I rättegång om bättre rätt till lös egendom efter föreläggande i fall som nu avses gäller däremot enligt praxis ett lägre beviskrav (se NJA 1987 s 500). Det får antas att sistnämnda ordning även gäller vid talan om bättre rätt till lös egendom som är i sambors gemensamma besittning.

I fall tredje mans rätt till muntlig förhandling ofta skall föranleda hänskjutande till rättegång utan att sannolika skäl förebragts för äganderättsanspråket, får man givetvis räkna med att föreläggande att väcka talan kommer att meddelas i betydligt större utsträckning än för närvarande. Olägenheterna med en sådan ordning skall dock inte överdrivas. Det kan förmodas att tredje man, vars anspråk inte är tillräckligt grundat, ofta avstår från att väcka talan bl a på grund av risken att få bära samtliga rättegångskostnader i målet. Visst stöd för denna förmodan utgör det förhållandet att befogenheten att väcka talan utan stöd av föreläggande synes ha utnyttjats endast undantagsvis. Av intresse är också att RB:s bestämmelser om behandling av sk småmål, dvs när tvisteföremålets värde inte överstiger hälften av basbeloppet, är tillämpliga även på tvister av nu förevarande slag.

På grund av det anförda bör tvister om äganderätten till utmätt egendom, när muntlig förhandling är påkallad med hänsyn till parts önskemål därom eller av annat skäl, i allmänhet föranleda föreläggande att väcka talan i saken. Alla de fall som påkallar muntlig förhandling lämpar sig dock inte väl för prövning i vanlig rättegång. Som exempel kan nämnas fall, då tredje mannen inte åberopar muntlig bevisning eller då det inte finns skäl anta att tredje mannen kan få bifall till en talan i rättegång. I bl a sådana fall bör behovet av muntlig förhandling tillgodoses genom att HovR:n håller förhör i besvärsmålet. Vid valet mellan föreläggande och förhör bör också synpunkter av mera praktisk natur kunna beaktas. Ett exempel på situationer då förhör i HovR:n av praktiska skäl framstår som den lämpligaste lösningen synes vara att bedömningen av äganderättsfrågan är beroende av hur det förhåller sig med någon eller några konkreta omständigheter, vilka kan antas bli klarlagda på ett enkelt sätt vid förhör. Det kan tilläggas att när skäl föreligger att ge föreläggande sådant bör, såsom följer redan av lagtexten, meddelas av kronofogdemyndigheten om frågan aktualiseras innan överklagande har skett.

M-B.K. begärde i HovR:n att förhör med henne själv under sanningsförsäkran och vittnesförhör med tre andra personer skulle äga rum där. Hennes begäran om förebringande av muntlig bevisning borde, med beaktande även av omständigheterna i övrigt, ha medfört att föreläggande meddelades henne att väcka talan i saken. Det saknas anledning att återförvisa målet till HovR:n för att sådant föreläggande skall meddelas. Det förhållandet att M-B.K. i HD endast yrkat att målet skall återförvisas till HovR:n kan inte anses utgöra hinder mot att föreläggandet meddelas av HD.

På grund av det anförda förelägger jag, med ändring av HovR:ns beslut, M-B.K. att inom en månad från det att detta beslut delgavs henne väcka talan i saken mot de utmätningssökande som upptagits vid nr 1-15 under rubriken Motparter i detta beslut samt mot I.K.. Talan bör i första hand väckas vid Göteborgs TR.

Efterkommer M-B.K. inte föreläggandet, har hon förlorat sin rätt mot utmätningssökandena, om inte dessa inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot M-B.K..II

För uttagande av Skandia Industri Försäkrings AB:s fordran mot M.N. utmätte kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län d 19 aug 1991 bl a en personbil av märket Volvo 740.

G.I. anförde besvär i HovR:n för Västra Sverige. Han yrkade att HovR:n skulle upphäva utmätningen av bilen och påstod därvid att han ägde bilen. G.I. begärde att HovR:n skulle hålla muntligt förhör i målet.

HovR:n (hovrättslagmannen Fernqvist samt hovrättsråden Rolfson, referent, och Nilsson) anförde i beslut d 13 nov 1991: HovR:n finner inte skäl att hålla muntligt förhör i målet.

G.I. har inte styrkt att han äger bilen. Hans talan kan därför inte bifallas. Det finns inte heller skäl att meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB.

HovR:n lämnar besvären utan bifall.

G.I. (ombud jur kand J.B.) anförde besvär och yrkade upphävande av utmätningen.

Han framställde även skadeståndsyrkanden.

Skandia Industri yrkade fastställelse av HovR:ns beslut.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, RevSekt Dufwa, hemställde i betänkande om följande beslut: Skäl. G.I:s yrkanden om skadestånd har framställts först i HD. De skall därför avvisas.

G.I. begärde i HovR:n förhör under sanningsförsäkran med sig själv och M.N. samt vittnesförhör med Z.S..

Av reglerna i 52 kap RB - - - se föredragandens betänkande i det under I refererade målet - - - föras på annat sätt.

G.I. har åberopat förhör med sig själv för att styrka, att han är ägare till bilen, och förhör med M.N. och Z.S. för att styrka, att bilen inte sålts till M.N..

Det kan ej anses - - - se föredragandens betänkande i målet under I - - - särskilda skäl för detta.

I detta fall hade förhör med G.I., M.N. och Z.S. bort hållas i HovR:n. Målet bör därför återförvisas till HovR:n.

HD:s avgörande. HD avvisar G.I:s yrkanden om skadestånd.

Med undanröjande av HovR:ns beslut såvitt avser besvären över kronofogdemyndighetens beslut återförvisar HD målet till HovR:n för erforderlig behandling.

HD (JustR:n Jermsten, Törnell, referent, och Nilsson) fattade följande slutliga beslut:

Skäl.

G.I:s yrkanden om skadestånd kan inte prövas i utsökningsmålet. Dessa yrkanden skall därför avvisas.

Av handlingarna i målet framgår följande. För betalning av Skandia Industris fordran mot M.N. utmätte Kronofogdemyndigheten i Göteborgs och Bohus län d 19 aug 1991 bl a en bil av märket Volvo med registreringsnummer (registrerings nr, uteslutet här). G.I. överklagade beslutet och yrkade i HovR:n att utmätningen skulle hävas såvitt avsåg bilen. Som skäl anförde han att bilen tillhörde honom och att han visserligen hade hyrt ut den till M.N. men att någon överlåtelse inte hade skett. Som skriftlig bevisning åberopade G.I. rekvisition till Volvo och utdrag ur bilregistret samt som muntlig bevisning förhör med sig

själv och M.N. under sanningsförsäkran och vittnesförhör med den person som förmedlat uthyrningen av bilen. HovR:n fann inte skäl att hålla muntligt förhör i målet och ansåg att G.I. inte hade styrkt att bilen var hans. Skäl förelåg enligt HovR:n inte heller att meddela föreläggande enligt 4 kap 20 § UB. Besvären lämnades utan bifall.

G.I. får anses även i HD ha begärt muntlig förhandling.

När utmätningen av Volvo-bilen företogs befann den sig i M.N:s besittning. Enligt 4 kap 18 § UB skall han därför anses vara ägare till bilen om det inte framgår att den tillhör någon annan. För att utmätningen skall hävas måste G.I. alltså styrka sitt påstående att han är ägare till bilen.

Enligt 18 kap 1 § UB - - - se HD:s beslut i det under I refererade målet - - - utsokningsmålet (jfr NJA 1991 s 188).

G.I:s påstående att den utmätta bilen tillhör honom motsägs av utredningen i målet. Skäl saknas därför att förelägga honom att väcka talan vid domstol. Den förhandling som bör äga rum i anledning av G.I:s begäran därom bör därför hållas i utsokningsmålet. Förhandlingen bör lämpligen äga rum i HovR:n. Målet skall på grund härav återförvisas till HovR:n för ny handläggning.

HD:s avgörande.

HD avvisar G.I:s yrkanden om skadestånd.

HD undanröjer HovR:ns beslut beträffande utmätningen och förordnar att ny handläggning skall äga rum i HovR:n.

JustR:n Gregow och Freyschuss var skiljaktiga beträffande motiveringen på sätt framgår av följande yttrande.

G.I:s yrkanden om skadestånd - - - se HD:s beslut - - - han är ägare till bilen.

Enligt 18 kap 1 § UB - - - se HD:s beslut i det under I refererade målet - - - med stöd av 35 kap 7 § RB.

Mot bakgrund av det sagda - - - se JustR Gregows yttrande i det under I refererade målet - - - innan överklagande har skett.

G.I:s påstående - - - se HD:s beslut - - - återförvisas till HovR:n för ny handläggning.III

För uttagande av statens samt Försäkringsaktiebolaget Skandias m fl:s fordringar mot B-G.F. utmätte kronofogdemyndigheten i Malmöhus län, Helsingborgskontoret d 6 och 27 nov 1990 en mobiltelefon samt egendom upptagen i bilagorna 90-316, 90-319, 90- 320, 90-360 och 90-380 till utmätningensprotokollet d 27 nov.

M.F. anförde besvär i HovR:n över Skåne och Blekinge och yrkade att HovR:n skulle upphäva utmätningensbeslutet d 6 nov 1990 samt utmätningensbeslutet d 27 nov 1990 avseende punkterna 1-3, 5-18, 20-22, 26, 28, 30 och 31 i protokollsbilagan 90-380 samt punkterna 2, 3, 5, 24, 26, 29-31, 33, 35, 36 och 46 i protokollsbilagan 90-316. Hon gjorde därvid gällande att ifrågavarande egendom tillhörde henne och i viss mån sonen P..

Motparterna bestred ändring.

HovR:n (hovrättslagmannen Cosmo, hovrättsrådet Lejman, referent, och adj led Lundberg) anförde i beslut d 23 aug 1991: M.F. är gift och varaktigt sammanboende med utmätningensägaren B-G.F.. Den utmätta egendomen var vid tidpunkten för utmätningen beslagtagnen av åklagarmyndigheten i Ängelholm med anledning av att B-G.F. var på sannolika skäl misstänkt för

häleri. Egendomen hade beslagtogs dels i makarna F:s gemensamma bostad, dels hos Helsingborgs Varutjänst AB såsom pantsatt i B-G.F:s namn. M.F. har påstått att hon var närvarande vid pantsättningen och att denna kom att ske i B-G.F:s namn på grund av att M.F. inte hade legitimationshandlingar. Riksskatteverket har bestritt påståendet om M.F:s närvaro vid pantsättningen och har hävdat att endast B-G.F. belånat smyckena. Oavsett om egendomen kan anses ha varit i makarna F:s gemensamma besittning eller den - beträffande den egendom som var pantsatt - skall anses ha varit i B-G.F:s besittning skall B-G.F. anses som ägare till den utmäta egendomen om det inte framgår att den tillhör M.F..

M.F. har till stöd för sin talan åberopat såväl muntlig som skriftlig bevisning.

HovR:n finner att skäl saknas att hålla muntligt förhör enligt 52 kap 10 § RB i följd varav den åberopade muntliga bevisningen avvisas.

Skriftlig bevisning har åberopats till stöd för M.F:s äganderätt till mobiltelefonen samt till egendomen under punkterna 1, 3, 5-9, 26, 28, 30 och 31 i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-380 och punkterna 24 och 26 i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-316. Bortsett från faktura, kvitto och betalningspåminnelser avseende mobiltelefonen, ger övriga kvitton, som huvudsakligen är av privat natur eller i något fall delvis ifyllt av B-G.F. själv, inte stöd för att fråga är om förvärv av den utmäta egendomen. Vad avser mobiltelefonen utgör emellertid inte enbart åberopade handlingar bevis om äganderätt. B-G.F. anges nämligen som köpare på fakturan och bevisningen i fråga om betalning av mobiltelefonen är motsägelsefull. Med hänsyn härtill kan M.F. inte anses ha styrkt den påstådda äganderätten till mobiltelefonen. Mot bakgrund av ovan och med hänsyn till vad som framkommit om makarna F:s ekonomiska förhållanden - den åberopade reversen ger inte stöd för att M.F., som varit beroende av socialbidrag, haft ekonomisk förmåga till samtliga förvärv hon påstår sig ha gjort - kan M.F. inte anses ha gjort anspråket på äganderätt till egendomen ens sannolikt.

Beträffande övrig egendom saknas skriftlig bevisning till stöd för påstådd äganderätt och HovR:n finner - som ovan nämnts - inte erforderligt att hålla muntligt förhör i målet. Av utredningen i målet framgår emellertid att punkten 21 i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-380 utgörs av en vigsling i guld med namnet "H." ingraverat samt att M.F:s fader heter H. i förnamn. Anledning saknas anta att ifrågavarande ring inte tillhör M.F.. Utmätningen skall därför hävas i denna del.

På grund av vad sålunda upptagits upphäver HovR:n utmätningen såvitt avser punkten 21 i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-380 samt lämnar, då det hon åberopat inte utgör skäl att förelägga henne att väcka talan om äganderätten, besvären i övrigt utan bifall.

M.F. (ombud jur kand C.S-F.) anförde besvär och yrkade bifall till sin talan i HovR:n.

Riksskatteverket och Försäkringsaktiebolaget Skandia bestred ändring såvitt avsåg utmätningen d 6 nov 1990 av en mobiltelefon med tillbehör men medgav bifall till besvären såvitt gällde utmätningen d 27 nov 1990 av den egendom som upptagits i bilagorna 90-316 och 90-380 till utmätningensprotokollet.

Övriga motparter bestred ändring eller hörde inte av sig.

Kronofogdemyndigheten uppgav att utmätningen av den egendom som upptagits i protokollsbilagan 90-380 inte längre hade någon verkan.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, RevSkr Dufwa, hemställde i betänkande om följande beslut: Skäl. M.F. begärde i HovR:n förhör under sanningsförsäkran med sig själv och

med B-G.F. samt vittnesförhör med vissa angivna personer. Hon har vidhållit denna begäran i HD.

Av reglerna i 52 och 56 kap RB följer att förfarandet i besvärsmål såväl i HovR:n som i HD i princip är skriftligt. Enligt 52 kap 10 § 1 st och 56 kap 12 § får dock förordnas om förhör, om det är nödvändigt för utredningen i målet att en part eller någon annan hörs muntligen. I förarbetena sägs att sådan förhandling kan vara påkallad särskilt då bevisning måste upptas (NJA II 1943 s 682).

Om avvisande av bevis stadgas i 35 kap 7 § RB. Bevis skall ej tillåtas, om rätten finner att omständighet som part vill bevisa är utan betydelse i målet eller att erbjudet bevis ej erfordras eller uppenbart skulle bli utan verkan. Rätten kan också avvisa erbjudet bevis, om bevisningen finnes med avsevärt ringare besvär eller kostnad kunna föras på annat sätt.

M.F. har åberopat förhör under sanningsförsäkran med sig själv och med B-G.F. för att styrka, att den egendom som besvärerna avser tillhör henne och "i viss mån" sonen P.F.. M.F. har åberopat vittnesförhör med L.L. för att styrka att han lånat henne 45 000 kr, att hon haft ekonomiska möjligheter att köpa den egendom som besvärerna avser och att hon äger den mobiltelefon som utmättes d 6 nov 1990. M.F. har åberopat vittnesförhör med E.J. och B.L. för att styrka, att vissa föremål som upptagits i bilagan 90-380 till utmättningsprotokollet d 27 nov 1990 tillhör henne. M.F. har vidare åberopat vittnesförhör med H.T. för att styrka sin äganderätt till tre föremål upptagna vid 29 i bilagan 90-316 till samma utmättningsprotokoll.

Beträffande egendom som upptagits i protokollsbilagan 90-380 är såsom kronofogdemyndigheten anfört utmätningen nu utan verkan. Åberopad bevisning bör därför avvisas såvitt den avser sådan egendom.

Förhören med M.F., B-G.F., L.L. och H.T. kan såvitt förhören avser annan egendom än den som upptagits i protokollsbilagan 90-380 inte anses ha åberopats för att styrka omständigheter utan betydelse i målet. Det kan inte heller anses att förhören i dessa delar ej erfordras eller uppenbart skulle bli utan verkan. Beträffande frågan, om bevisning med avsevärt ringare besvär eller kostnad skulle kunna föras på annat sätt, är att märka att det enligt förarbetena förutsätts att lika god bevisverkan kan erhållas på det andra sättet (NJA II 1943 s 451). Vad som i detta fall kan tänkas ersätta förhören är skriftliga berättelser av de nämnda personerna (35 kap 14 § 1 st 3 RB). Sådana kan dock inte antas ge lika god bevisverkan. Det finns alltså inte skäl enligt 35 kap 7 § RB att avvisa förhören såvitt de avser annan egendom än den som upptagits i protokollsbilagan 90-380.

I mål av förevarande slag - - - se föredragandens betänkande i det under I refererade målet - - - särskilda skäl för detta.

I detta mål hade förhör med M.F., B-G.F., L.L. och H.T. bort hållas i HovR:n. Målet bör därför återförvisas till HovR:n.

HD:s avgörande. Med undanröjande av HovR:n beslut såvitt bevisning avvisats och besvärerna lämnats utan bifall återförvisar HD målet till HovR:n för erforderlig behandling.

HD (JustR:n Jermsten, Törnell och Nilsson, referent) fattade följande slutliga beslut:

Skäl. Som kronofogdemyndigheten har anfört har utmätningen av den egendom som upptagits i protokollsbilagan 90-380 numera förfallit. På grund av Riksskatteverkets och Försäkringsaktiebolaget Skandias medgivande av M.F:s besvärstalan beträffande den egendom som upptagits i protokollsbilagan 90-316 skall vidare utmätningen av denna egendom upphävas såvitt avser dessa motparters rätt.

M.F. har påstått att den utmätta egendomen tillhör henne och till en del hennes son. För att styrka detta påstående har hon åberopat viss skriftlig bevisning och påkallat förhör under sanningsförsäkran med sig själv och med B-G.F. samt vittnesförhör med fyra angivna personer.

För att utmätningen av den egendom som är aktuell i förevarande mål skall hävas på grund av utredningen i målet krävs enligt 4 kap 19 § UB att det framgår att egendomen tillhör M.F..

Enligt 18 kap 1 § UB - - - se HD:s beslut i det under I refererade målet - - - utsokningsmålet (jfr NJA 1991 s 188).

M.F:s påstående att den utmätta mobiltelefonen med tillbehör tillhör henne motsägs av utredningen i målet. Skäl saknas därför att förelägga henne att väcka talan vid domstol beträffande denna egendom. Inte heller i fråga om övrig nu aktuell utmätt egendom är förhållandena sådana att det finns tillräcklig anledning att meddela föreläggande. Den förhandling som bör äga rum i anledning av att M.F. åberopat muntlig bevisning bör därför hållas i utsokningsmålet. Förhandlingen bör lämpligen äga rum i HovR:n. Målet skall på grund härav återförvisas till HovR:n för ny handläggning.

HD:s avgörande. HD förklarar att utmätningen av den egendom som upptagits i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-380 numera saknar verkan samt upphäver utmätningen av den egendom som upptagits i kronofogdemyndighetens protokollsbilaga 90-316 såvitt gäller statens och Försäkringsaktiebolaget Skandias rätt.

HD undanröjer HovR:ns beslut beträffande utmätningen d 6 nov 1990 av en mobiltelefon med tillbehör och utmätningen d 27 nov 1990 av den egendom som upptagits i protokollsbilagan 90-316 såvitt gäller andra motparters rätt än statens och Försäkringsaktiebolaget Skandias samt förordnar att ny handläggning i denna del skall äga rum i HovR:n.

JustR:n Gregow och Freyschuss var skiljaktiga beträffande motiveringen på sätt framgår av följande yttrande.

Som kronofogdemyndigheten har anfört - - - se HD:s beslut - - - egendomen tillhör M.F..

Enligt 18 kap 1 § UB - - - se HD:s beslut i det under I refererade målet - - - med stöd av 35 kap 7 § RB.

Mot bakgrund av det sagda - - - se JustR Gregows yttrande i det under I refererade målet - - - innan överklagande har skett.

M.F:s påstående - - - se HD:s beslut - - - återförvisas till HovR:n för ny handläggning.

Sökord: Besvärsmål; Europadomstolen; Föreläggande; Europakonventionen; Förhör; Tredje man; Utmätning; Förhandling

Litteratur:
